

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Évesre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetése és reklamációk
BALKANYI ERNŐ könyvnyomdájába küldendők.

Felölös szerkesztő: Dr. CZIFRAK JÁNOS.

Kiadó:

A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények lap szerkesztésébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasábos petítor egyszeri hirdetésnél 20 fillér, többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér.
Nyitlert petítor sora 50 fill.

Modern szédelgés.

Mióta a nagy pénzintézetek a kisebb szövetkezetekkel szemben rideg álláspontot helyezkedtek, utóbbiaknak sorsa igazán siralmas volt. Ezáltal azonban kevésbé szenvednek a pénzügyönkök, kisebb manőverekkel zavarlatlanul tovább folytatják.

Ha valamelyik szerényebb jövedelmű egyen rászorult kölcsönre, ritkán akad más kivágyója, mint hogy pénzügyönkökhöz forduljon. A kölcsönkérő áldozat kezdetben alig sejt, minő hinarba kerül ezáltal. Rá lehet mondani, hogy megverte az Isten mind a két kezével, mert szöröstül-böröstül a pénzügyözítők karmai közé jut.

Hogy a furfangnak minő ezer meg ezer eszközével dolgoznak különösen a budapesti pénzügyönkök, azt rövid cikk keretében nem lehet elmondani, már azért sem, mert a raffineria találékonyágának oly sokféle változatát alkalmaznak, hogy manipulációik egyén szerinti megbírást alá tartoznak. Igaz, hogy nem minden pénzügyönkökben van eredetiség és individualizmus; a legtöbb sablon szerint dolgozik, így is elegend jövedelmez ez az „üzlet”; de mégsem annyit, mintha valami eredeti formáját alkalmazná a nyüzársnak.

Utóbbinak egyik kedvelt módja az az eljárás, hogy a pénzügyönkök mindenkinek kezés nélkül ajánl kölcsönt. Hogy az ember megkaphassa a kölcsönt, nem kell egyéb, mint 6—8 korona információ díjat fizetni. Az információt aztán az illető

pénzügyönkök gondolatolvasás utján sűti ki. Az eredmény mindig egyforma, mert az e fajta pénzügyönköknek mindenkor rettentően „pech.”-ök van, sohasem találkozik náluk hitelképes kölcsönkérő. A meseországban székelt szövetkezet tehát nem szavazhatja meg a kért kölcsönt, amiről az ügynök sajnálattal értesíti hiszékeny ügyfelet. (Van olyan is, aki még ezt se teszi, mert sajnálja a pörtöl.) Az előre lefizetett 6—8 korona információ-díjat — gondolatolvasása fejében — természetesen megtartja az ügynök.

Hagyjuk ezáltal érintetlenül a pénzügyönköi szédelgés számtalan más válfaját és nézzük, mennyit szed az ügynök, ha komolyan megszerezni kívánja a kívánt kölcsönösszeget. Az ilyenek közt is van ugyan akárhány, aki fölszeli az információ díjat olyanoktól is, kikről tudja, hogy senki se hitelezne nekik akárcsak egy koronát is. Az így fizetett információ díjak mindenkör az ügynök zsebébe vándorolnak.

A pénzügyönkök például előre kér mondjuk 3 korona információdíjat és kikötő magának, hogy a fél a megszerzett kölcsönből 5, 6, sőt 8 százalék közvetítési díjat fizessen neki. A fél a legtrikább esetben tudja meg, honnan szerzi az ügynök a pénzt. Többnyire magánuzorás adja ezt s ez esetben még külön jutalék fejében 20—30 koronát levon az összegből.

Aki tudja — s ki ne tudná? — hányféle címen és mennyit vegy meg le a pénz kölcsönző szövetkezet vagy magánuzorás a kézhez fizetendő kölcsönből, könnyen

megállapíthatja ezek után, hogy az uzorának mily szemérmellen módját folytatja ez a piócaind, mely a vagyontalan emberek keservesen szerzett koronáin éleskődik.

A törvényhozás is végel akar vetni ennek a csunya garázdalkodásnak, de biz meg soká fog tartani, míg e szándéknak fogantja lesz. Egyelőre a rendőrségnek volna feladata, hogy szigorubbán örökdök a szipolyozó banda üzleimre, s biztos zár alá tenné a pénzügyönkök közül különösen azokat, kik kizárólag az információs díjakra utaznak.

Azután meg a kölcsönkérőknek is több elővigyázatot ajánlunk. Ne menjenek lépre a kecsesgató ígéreteknek és sohasé adjanak többet, mint legföljebb három koronát információra. Egy koronáért minden tudakozó-iroda szívesen ad információt, három koronából jut ugy a kölcsönkérőre, mint kezesleiről is információkat beszerezhetni, a szövetkezet tehát a sajátjából nem veszélyeztet semmit; épenséggel nem szükséges, hogy a szövetkezetek és a pénzügyönkök a megszorult kölcsönkérő csekély pénzéből hizzanak! Ha aztán megszavazzák a kölcsönt és létrejön a kiméletből „üzlet”-nek nevezhető ügylet, ugy a kölcsönadónak még elég alkalma van a nyüzársra.

Vasuti értekezlet Alsólendván.

Az alsólendvá—muraszombati vasút létesítése érdekében alakult helyi bizottság elhatározta, hogy Alsólendva város és járásának érdekeltségét

TÁRCZA.

Két nap az Adrián

— a Muraszombat és Vidéke ereleti tárczája. —
(Folytatás)

Buceariban három dolgot érdemes megáézni. Elsőzők és főpek a kilátást. Az a csekély fíradás, melylyel mintegy száz kölcsönös felhaladva a templom előtti tere jutunk, bő jutalmát leli abban a szép látványban ami elibenk tárul. A bucearii öblől egy hosszukas nyulványa az Adriának. Alig szélesebb a Dunánál. Magas hegyek övezik két oldalán, amelyen elég szép vegetáció virul. A horvát paraszt ember hatalmas ajtelt a követ, s a hegyoldalakon mindenütt szőlőkerteket létesített. Bástyá falakkal van védve minden lapfalattnyi föld, s a tengeről nézve egész száhsúly sakkáblát mutat a hegyoldal. Ezekben a szőlőkertekben száreleket az az édes bort, amelyből a híres bucearii specialitást a „voticiát” készílik. A híresen sajtolt mustot, meg mielőtt érjedése mellette, erős palackokba fejtik, jól bedugaszolják, lefolytat és elteszik. Ez a must aztán ott hem a palackokban, bucsák széjelt nem darran, megiszul és természetes pezsgő lesz belőle, amely 1—2 év múlva, amikor feljuttak egy úgy kirugya a dugót és epagy habzik, mint Champagne nedűje. Társaságom bizonyos büszkeséggel mutatta

ezt a specialitást, amely azonban minden jó-sága mellett sem hatott rám az újság íngereivel, mert ilyen voticiát én már Vaskorpton Sinkovich Dénes tisztelt urambátyámmal is ittam, aki hasonló módszerrel csinál saját jó fajta tótsági mustjából ilyen pezsgőt, csak hogy nem voticiának hívja, ami egyebet teljesen mindegy. Szóval a vándis ember előtt nincsen újdonság és meglepő dolog ezen a világon.

A kilátás a bucearii öblöre valami felsegessen szép. Különösen nyugoti világításban — s ezáltal is onnan vette sugárkérvét a nap — esodaltos színt kap a tenger. Azt a bizonyos kék színt, amelyet még eddig lefesteni nem tudtak. Jó nevedőráig álltan egy helyben és néztem a vizet. Valószággal ábrándoztam ott a magasban, lelkeket megkaptam a természet nagy művészet. Mégsem próbáln leírni azt a hangulatot, mit bennem e kör látásu keltett. Ugy jarnék, mint az az enekes aki lelke virhoz indulatát akarja kiadni magából és gixert fog.

A másik két nevezetesség a római ház és a török ház. Öszintén bevallom, hogy semmi nevezetést, semmi megkapót e két kóhálmazon nem láttam. Megözönten, mert program szerint meg kell az ilyesmit nézni, de hogy mit esodálnak rajta nem bírtam felfogni. Az egyik ház ep olyan dűledező, mint a muraszombati városzaha, a másik meg még dűledezőbb. Bucearii parasztok laknak mind a kétöben. Piszkos, füstös omladványok, melyeken az én szemem sem a classicus

római kor, sem pedig a keleti buja építészlet motívumait nem vette észre.

A város meglekítése ezzel be is fejeződött. Mentünk lefele a hajóállomásra, mert a pözös nem-okára indulandó volt. A kiderült ég, a kirándulókat mind a tengerpartra esalta. Ott is van nézni és hallani való. A hajó állomással szemben, a tenger öblől túlsó oldalán, egy hatalmas létra mered az ég felé. Kilenczven fokos szögben nyulik a tenger fölé. Tetején körülbelül 60—70 méter magasban egy ölöke van elhelyezve. Az a tinhalászok figyelo létrája. Süri rajokban uszhatnak ezek a halak, s a létra tetején gubbasztó ör messziről meglátja gyakorlatú szemével, a közelgő csapatot.

Megváltozik a víz színe a sok állattól. Az ör jelt ad, mire a halászok leeresztik nagy huzó háló jukat, s a jámbor tinhalak százaival usznak bele a biztos veszedelemben. Hej! ha Borceozón is így lehetne halászni. Ez volna azután a Títán Majcsi székértelméhez és ügybuzogásához való munka! Milyen hal sütet rendezte egy ilyen fogás után a mi derek főbíránk és mennyivel több bor fogyna el ekkora szakmányú öröme!

A hajó indulásra való varakozás közben egy szörre gyönyörű ferfi karének kellemes accordjai ütöttek meg füleinket. Olasz fiatal emberek társasága énekel, az egyik osteria előtti asztal körül ülve, vidám sörözés közben. Az olasz születet énekes nemzet. Különös isteni adományok a zené, amely ep ugy velük születik, mint a cigánynyal a

Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szives megújítását.

is felszólítja a mozgalom megindítása végett. E cezióhól a bizottság érintkezésbe lépett Hajos Mihály alsólendvai ügyvéddel, mint az odaváló társadalom egy vezetője egyneműleg, aki is a község és járás közönségét nullt hó 30-ára értekezletre hívta meg.

Ezen az értekezleten megjelentek járásunk részéről gróf Bathányi Zsigmond országgyűlési képviselő, Pósfay Pongráz főszolgabíró, Takats R. István és dr. Vratarits Iván. A nagy bizottság számos tagja, kik hangos szóval ígérték eljöveteleket, régi szokás szerint otthon maradt. Az értekezlet az alsólendvai kaszinó helyiségeiben folyt le s megjelent ezen Alsólendva és a járás egész intelligenciája kivéve a főszolgabírót, akit pedig miután ily fontos közérdekű eseményről van szó szívesen láttunk volna ott. Megjelent azonkívül Barthalos István engedélyes is.

Hajos Mihály a már egybegyűlt értekezlet színe előtt fogadta a muraszombati kiküldötteket és üdvözölte őket, különös örömeinek adott kifejezést, hogy a régóta óhajtott vasúti összeköttetés terve kezd a megvalósítás felé közeledni. Megnyitotta az ülést és indítványozta, hogy az értekezlet elnökevé gróf Bathányi Zsigmondot, jegyzővé pedig Teke Dénes ág. ev. lelkészlet választása meg. Ezek a választások egyhangú lelkesedéssel megtörténvén gróf Bathányi Zsigmond megköszönte a bizalmat, s elfogalván az elnöki székelt röviden változta azt a nagy közgazdasági előnyt, amelyben a vasut megépítéséből az egész vidék lakossága részesül, és felkérte Barthalos Istvánt a vasut terv ismertetésére.

Barthalos István ezután általános figyelem középpel, a szakember tudásával ismertette az egész kérdés érdemét, úgy amint azt a muraszombati értekezleten előadta. Részletes számítások alapján kiuntatta, hogy a vasut 32 kilométerre tervezett vonala, kilométerenként 98000 koronába kerül, s hogy az állami és törvényhatósági várható hozzájárulások után az érdekeltségnek meg legalább 360000 kor. törzsrésztényét kell biztosítani, hogy a vasut kiépíthető legyen.

Az értekezlet lelkes hangulatban mondotta ki, hogy a vasut megépítését óhajta s ez a lelkesedés csak akkor csappant meg egy kissé, mikor a százezekről hallottak beszélni. Már pedig pénz nélkül a vasutat megépíteni nem lehet. Különösen akkor szörnyöködött el az értekezlet, amikor Pósfay Pongráz felolvasta azt a tervezetet, hogy

közégdúknént minő áldoztak hozandók. E terv szerint Alsólendvának legalább 100000 koronát kell jegyeznie, hogy a vasut megépíthető legyen. Barthalos István ekkor megmagyarázta az értekezletnek, hogy a muraszombati—rédicsi irány kevesebb költséggel is kiépíthető, mert a Lendva völgye nagyon vizenyős s így a vasut emelését ott jóval drágább, mégis azonban inkább az alsólendvai vonalat találja jobbnak mert ez a közgazdaság érdekeinek inkább megfelel.

Ezután választott az értekezlet egy bizottságot, mely Hajos Mihály elnöklelte alatt fog működni, s amely a szükséghez kepest kiigazítja magát. Jegyzője a bizottságnak Teke Dénes ág. ev. lelkész lett. Ezzel az értekezlet véget ért.

Muraszombat--Alsólendva.

A vasúti értekezlet alkalmából, melyről lapunk más helyén szólnak, az oda járt muraszombati urak fájó szívvel tettek igen szomorú összehasonlítást Muraszombat és Alsólendva között, s elkedvetlenülde konstataáltak, hogy a kis Alsólendva, amely lakosainak számarányát tekintve éppen nem nagyobb, mint Muraszombat, amely sem földrajzi fekvésénél, sem szerencsés vasúti polikálijánál és semmi külső körülmény folytán nincsen előnyösebb és kedvezőbb helyzetben, mint Muraszombat, mégis jóval túlszárnyalta már ami kis falunkat, városias szintűült és bizonyos rendszeres előre haladás kétségtelen nyomait viseli külső képen.

Ne értsen felre bennünk a jó szomszéd! Nem irigylünk mi őt, csak reflexiók támadnak bennünk, s fáj a szívünk, hogy mi még nem vagyunk ott, ahol Alsólendva s belátható időn belül nem is leszünk ott.

Bejövén a városba hiába keresünk utszeli árkokat, és mely gördröket, amilyenekben Muraszombat ugyancsak bővelkedik. Alsólendva esatornáva van. Polgárai belátták azt, hogy saját egészségük követelt meg első sorban, hogy azok a büzt terjesztő kloakák eltűnjenek a föld színéről, s amint belátták, nyomban határoztak is, és nem húzták vonták 8 éven keresztül nem ontották a felebbeszek egész tönkeieget, hanem megcsinálták a csatornát.

De nemcsak esatornáva van Alsólendva hanem ki is van köveze. Házorái mellett asfalt járda nyúlik végig utcaulosszat. Önkenyetlen sőt jár ki a muraszombati kerkelből, hogy mikor lesz már ez a mi falunk is emnyire? Aután amerre néz az ember, mindenütt rend. Gondozásnak nyomai látszanak. Apró kertecskék díszítik helyeiket közel a várost, utcáin nincsen por, vagy legalább is nem annyi amennyi nálunk a tündönek el kell bírni, mert öntözik a várost. Igen

Alsólendva utcái rendszeresen locsoltatnak. Nálunk meg az irányban sem történt rendelkezés, hogy legalább minden lakó, a háza előtti utcaestetet felöntözze. Pedig ez oly keves fáradságba kerülne. Roggel és este 3-4 kama víz megtenne a szolgálatot, s a publicum nem volna kénytelen az utcán azt a gyilkos port beszívni.

De minálunk meg azt sem gondolják, ami megvan. Egy elég tisztességes szelaterünk lehetne, ha a „gesztenyes“-re kis gondot fordítana a város. Az a három nagy sor vadgesztenye fa gyönyörű árnyas hely, s a közönségek igen könnyen a legkellemséggel üdülőhelye válhatnak, alig ezelőtől költséggel. Nem kellene más tenni, mint egy kis egyszerű kerítéssel körül keríteni, aután ha nem is mindennap de legalább minden másnapnak kigereblyézni és összesöpörni, nemkülömben egy kissé felöntözni, úgy magát a sétányt, mint a mellette elvonnó országutat. Ezek oly keves dolgok, hogy igazán számba is alig jöhetnek, és megvolna a legszebb sétány.

Mai állapotában azonban a gesztenyes minden csak nem üdülő hely. Nappal rémséges por és piszkó körül a néző elé. Az eszjakaról pedig ne is beszéljünk. Számos oldalról hallottunk már panaszt, hogy tisztességes ember, este ott a fak alatt nem sálthat, mert különböző elemek az ott tartozkodást egyszerűen lehetetlennek teszik. Az érkeletelen üzemek nyilvános színtere ez, ahol tragár beszédek, s meg tragárabb eszedeked botránykoztajták meg a járókölöket. Ezen a bajon is segítene 4 lámpás, amely a minden eltakaró sötétiséget némileg eloszlatná és legalább megnehezítene az olyan fele események megtörténését, mint a milyennek ott nap nap után tanja lehet bárki, akinek kedve van azt megtapasztalni.

Komolyan figyelmébe ajánljuk városunk érdemes előjáróságának ezt a helyet, küldje oda rendőreit, s azok lépjenek fel erőlesen a megbotránykoztaók ellen.

Szülősgazdáink figyelmébe.

A „Muraszombijárási gazdakör“ a folyó év tavaszán a járásbeli szülőbirtoások oktatása és a szülőmívelés munkáiba való munkavezetőnek a gazdakör által való alkalmazását kérte. E kereltet a Földmívelésügyi Miniszterium helyesnek és célszerűnek tartotta és e célra a gazdakörök három év tartamára évi 1000 korona segélyt engedélyezett, a miről leiratilag értesítette a gazdakört.

A jelzett feladatra a Miniszterium a paulis barczkai állami szülőtelepen alkalmazott egyik szülőszelés munká vezetőt jelölte ki, a kinek keszpenzbeni járandóságát a gazdakör a rendelkezésre boesajított állásdíjából fedezni, a természetbeni járandóságokat ugyint, egyzohából, honyhából

begeudules. Ha pár ember összeül mindjárt dalolnak! És hogyan dalolnak! Elbujhatik egy ilyen improvizált quartett mellett valamennyi aranyérmes dalardra, kivéve persze a muraszombati. Ennek nem kell elbujnia, mert olyan kevesen vannak és olyan ritkán énekelnek, hogy úgy sem veszik észre őket. Lehettek nyolczan tizen, közöttük két tíroli vadász önkényes. A többit egyetemi hallgatóknak nevezem. Egy olyan basszista volt közöttük, hogy egy kisebb fajta orgonának is becsületére valnek az olyan contra C, a milyen ennek az öblös torkából kijött. És milyen finoman, piano énekeltek. Jó 20 percig gyönyörködtem a művészi előadásban, melynek minden egyes accordja, gyönyörű teljes harmonia volt. És olyan könnyedén hozták össze a legnehezebb és legkényesebb átmeneteket, mintha valamennyi előtt kotta lett volna. Pedig csak a sörös pohárba nezték bele. A kiránduló társaság legnagyobb része közéjük gyűlt, s hangos evviva kiáltásokkal jutalmazta az igazán magas és szerföltött olcsó művelzettel.

A legtelkesebb hallgatójuk én voltam. Elfeledtem esőt, vihart, hullámokat, szóval mindent, és sokáig nem tudtam szabadulni a szép ének megkapó hatásá alól. Kívülem meg egy öreg bácsi is ismerkedem vele, ennek révén a hajón, vissza menet.

A hazatérés már derült időben történt. A vihar elült, s most már nemcsak a buccerai öblől, hanem a nyílt víz is egészen esendes volt. Apró fodrai voltak ugyan a tengernék, de ezt az öreg

Abbazia fel sem vette. Vigan szelte a habokat, és teljes gözzel ment előre.

A jó idő persze az egész társaságot a felső fedélzetre csalta. Neztük a nap nyugvását. Egészen a hajó orrára mentem, s a lábszár vastagságu hajó kötelekre, kuporoda gyönyöröködemet az elübbem taruló kálitásban. Egyszerre csak álltem termelt az az öreg bácsi, ki velem együtt áhítattal hallgatta az olaszokat. Megszóllított nemetül. Halotta, hogy a hölgyekkel magyarul beszéltem, innen gondolja, hogy magyar vagyok, és mert látta, hogy annyira élveztem a dalt, meg akar velem ismerkedni. Szegyenkezve mondotta, hogy ő is magyar állampolgár, de daczára annak, hogy már 42 éve lakik Budapesten, nem tudott még magyarul megtanulni, ámbár már sokat ért. Az operház zenekarának egyik nyugalmazott gondorka művésze volt az öreg.

Érdekes emberke volt. Majdnem övög örö hoféher szakáll körlettelé állat, majdnem sűrű és szeretettel simogatól, Neki is igen tetszett az olaszok éneke.

— Pedig a magyar zene is nagyon tartalmas — kezdte egyszerre a beszédet — csak érteni kell a megszólaltatásidhoz. Kérdőleg nezttem rá.

— Igen uram, a magyar zene, az igazi magyar muzsika, nagyon kifejezőes teljes, csakhogy öök csak a nepdalt ismerik magyar zenének. Pedig nem az az igazi magyar zene. En Erkel Ferenc alatt voltam az opera tagja, s közvetlen tanuja voltam a magyar muzsika legfényesebb

korszakának, Hunyadi László és Bánk-Bán világhírű alkotások és nines bennük egyetlen nepdal rythmus sem. Vagy a Hymnus, micsoda meleg, érzelmi alkotás ez. Oh uram — fűzi tovább a beszédet — én hallottam a Hymnust úgy énekelni, hogy ezer ember fakadt egyszerre sírva. Erkel Ferenc 84-ik születésnapját ünnepeleltük Budapesten. Az öreg ur magas kora daczára, végig játszott egy hangversenyt. Utána nagy lakoma volt, amelyen aki csak epékláz művész ember a magyar fővárosban volt, mind megjelent. Mikor Erkel buesztott, Ney Dávid a Hymnust intónálta. Az egész ünneplő közönség felállt, s az ország első énekesi és zenészei együtt énekeltek a magyarok hatalmas imáját. Az öreg Erkel, önkénytelenül dirigálni kezdett. Es amint megmozdította kezét, az egész társaság egyszerre kezdett énekelni. Ez volt aután a kardal! Ott mindenki sírt, pedig alig egy tízedrésze volt a társaságnak magyar, de annak az egyszerű dallamnak művészi ereje esalt könnyeket a szemekbe . . .

Az en ismeretlenem elhallgatott. Két könnyesepp gördült végig az arcán, s engem is egy szorongatott valami, hogy felre kellett arcommal fordítanom. Ez érdekes vissza emlékezesek elbeszélése alatt, a hajó ut gyorsan tellett. Már világotlata a kikötő ívlempái, s a világotlato torony hatalmas fénykéveje végig siklott a sötétlő vizen. Elbucsuztam a nyájas ismerlentől, s társaságommal csakhamar partra szálltam

(Folyt köv.)

és kamarából álló lakást, továbbá 200—400 négyszögletes kertet és tüzifa járandóságot, ugyancsak a család segélypénztár évi járulékát a gazdákör sajátjából viseli.

Az a szóú bírtokos, a ki a szőlőszeti munkavezetőt a gazdákör által megállapítandó székelyen kívül való működésére igénybe veszi, tartozik neki — vagy fuvarát adni, vagy az utazási költséget (vasúton) a III. osztály nemeljezti árát megteríteni ezen kívül neki a működés idejére napi két (2) korl. fizetni és egyszerű ellátást adni. Ha többben veszik igénybe, ezeket a költségeket, napi-díjakat stb., együttesen viselik arányos megosztással.

A Földmívelésügyi Minisztérium ezen intézkedésről örömmel értesült a gazdákör s ennek élére léptetésének idejét a f. hó 18-án tartandó választmányi ülés lesz hivataly megállapítani.

HIREK.

— **Gróf Szápáry László v. b. t. t.** nagybirtokos, a hét folyamán pár napot Muraszombában töltött.

— **Takarmányosság.** Az immár hat hét óta tartó kegyetlen szárazság pusztító hatását erősen érzik gazdáink. Az egész járás területén rettentő takarmányhiány van s a széna ára 9—10 korona között van. Ez a takarmányhiány végzetes kimenetelű lesz a járás virágzó állattenyésztésére, mert gazdáink takarmánya legfeljebb csak ősziig lesz elég s akkor kénytelenek lesznek vagy eladni, vagy levágni a marhákat. Értesüléseink szerint a járási gazdákör akar a gazdákat baján segíteni s a földmívelésügyi kormányhoz fordul, hogy olesó szénát kapjanak. Mivel pedig a folyton tartó szárazság folytán arra símesen kílátás, hogy kukorica termes legyen s a kukorica állatvitényeket a legtöbb helyen kifogják szedni és feleltetik takarmányképen, olesó kukoriczát és korpat is akar a gazdákör a kormánytól kérni.

— **Szabadságon** új. Horváth Pál th. főbíró megkezdette 4 hetre terjedő szabadságát.

— **Új faiskola felügyelő.** Kondor Ferencz mura-halmosi tanító járási faiskola felügyelőnek elhalalozása folytán nevezett helyére vármegyei alispánja a csendlái és muraszombati körjegyzőségek 24 községben fennálló faiskolákra kiterjedő hatáskörrel járási faiskola felügyelőnek Takáts R. István muraszombati állami iskola igazgató tanítót nevezte ki.

— **Élőléptetés.** Váradó Manó kir. mérnököt, ki az államepítészeti hivatalban a muraszombati ügyeket látja el, főmérnöké léptették elő.

— **A Plesza rendezése.** A vasúti hozzájáró ut kérdése kapcsán többször megemlítettük, hogy városunk legszebb tere a Plesza. Ezt a kasszalónak használt területet parkírozni kellene s ez által a városnak és a lakosságának egy kedves seta helyet teremtené. Költségbe a dolog nagy kerülne, s a városunk igazán észíre a községnek pedig üdülésre szolgálja. Tudomásunk szerint van Muraszombaton egy Erzsébet királyné szobor alap is. Milyen gyönyörűen lehetne ezt az emléket művet ott elhelyezni. Csak mozognunk kellene.

— **Személyi hír.** Rainiss Lajos p. ú. segédtitkár városunkban idők, hogy a III. o. keresteti adó tárgyalásokon a kineártást képviselve.

— **Hivatalvizsgálat.** Nemethy Ferencz esendőszázados, szombathelyi származásúnak e heten városunkban idözött, s nagy az íténi, mint a járási esendőőröszt megvizsgálta, mindent példás rendben talált, miért is dicséretet nyilváníttotta esendőreink előtt.

— **Nagy Rózsikát.** a helybeli övönöt a vallás és közoktatási miniszter a Hódmezővásárhelyen tartandó továbbképző tanfolyamra rendelte. Az övönöt már el is utazott oda s míg távol lesz, az ovoda szünetel.

— **A kórház kibővítése.** Ismeretes dolog, hogy a muraszombati kórház kibővítését a miniszter engedélyezte. A kórház gondnoksága Takáts László jeles műépítész bízta meg a tervek kidolgozásával. Takáts a tervek elkészítésén, azok a gondnokság által jóváhagyás végett felterjesztettek. Mint bennünk Budapestről értesítene, a helyminisztérium a kiváló terveket változatlanul elfogadta. Ilyenképen remélhető, hogy a kórház még az őszi folyamán megkezdí az építkezést.

— **Adótárgyalások.** A múlt heten e cim alatt hozott híriükön a következő változások történtek: Járásiunkban körjegyzőségek szerint a III. osztályu nereseti adótárgyalások f. hó 3—17-ig tartának meg a következő sorrendben június 3-án Peresztó, Vashidegkut, 4-én Mártonhely, 6-án Battyánd, 7-én Felsőlendva, 8-án Szentesbetyén, Szarvaslak, 9-én Péterhegy, 10-én Tötteresztur, Urdomb, 11-én Bodóhegy, 13-án Partosfalva, Muraszombat vidéke, 14-én Csendlak, 15—17-én Muraszombat központ.

— **A szentgotthárdi gymnasium** úgy látszik jól megaldja a helyét. Amint ez évi értesítőjében olvassuk 163 tanulója közül megfelelt és felsőbb osztályba lephet 124 (76.1%) ezek közül jeles tanuló 19 (6.1.), jó 25 (15.3.), elégséges 89 (54.6.), Elégtelen osztályzatot 39-en kaptak (23.9.) és pedig egy tárgyban elégtelen 15 (9.2.), két tárgyban elégtelen 11 (6.7.), több tárgyban elégtelen 13 (8.). A tanulók közül Szentgotthárdi volt 45, vas megyei 100, a többi más megyébéli.

Szinészet.

Poros Muraszombat hírekben szűkölködő lakóink örömd a lelke, ujjong a szíve, mert ismét van friss temája a társaságnak: megjötték a színészek. Megindul sebbel a szóbeszéd, s találgatják lányok, néniék, lesz-e dufias hős szerelmek, kedves bonviván vagy bátor jellem színész: lesz-e-e forrás szép asszonyok, lányok, kik meghódítják majd a férfi szíveket?

Nos a tivénásni ki lehetnek elégtve és meg lehetnek nyugodva, sőt az első előadások után ítélve azt írhatjuk, hogy közönségünknek kellemes szórakozásban lesz része, mert a társulat egyes tagjai kitűnően meg állják helyüket, s valamennyien igényelnek arra, hogy az összejátek harmonikus legyen. Csak azután közönségünk adja meg a kedvet is a színészeknek, látogassa az előadásokat abban az igen rövid kis időben, míg színészeink itt maradnak.

A vig özevgy került első este színiere P. Szabolcsi Józsefannal a címszerepben.

A szűk színpad ugyan nem engedte, hogy színészeink kifejezők az operettnék egyes vonzó részleteit, a tánoakat, de ettől eltekintve a rendezés, kiállítás elég jól sikerült. P. Szabolcsi József kellemes hangjával, temperamentosus modorával jó estéket ígér. Daniló szerepében Fehér gyönyörködött községünk. Igen sikerült Keménynek Nyugus alakítása. Az előadásnak végig kiemelkedő része volt Kovács Bandi játéka a nagykövet szerepben, ki a vén rutene nehéz szerepét kifogástalan precizitással alakította s már első este meghódította a közönséget. A többiek kisebb szerepekben iparkodtak kellemessé tenni az estét.

A Sasok kerültek második este színiere. Elővezető előadást nyújtottak a sasok: Kemety, Lorándi, Kovács. Ande aranyifjúságunk szerint az esté hősé a kis Maxi: Kovács Margit volt: amiben ugyan igazra lehet, de azért a báber mégis Petre. Ferencet illeti, ki Forray Gábor szerepében kitűnően adta az örökke feltékeny ferjét.

Szó a mi szó színészeink debuje jó sikerült és ha a rendezésnek a kezdetben mindig mutatkozó akadályai is eltűnnek, bizonyára oly előadásokban lesz részünk, hogy közönségünk szívesen keresi fel a Fílszár vendégül udvarát, hol színészeink az időjárás minden viszontagságai ellen teljesen védő esinos, kényelmes kis színházat állítottak fel.

Itt említtük meg, hogy ezentel az előadások 1/2 óráker kezdődnek, mert az esti vonattal érkező közönségnek is hozzá ferhetőbbé kívánja tenni előzékeny direktorunk a színházat.

A Divat.

— A Divat Újság-ból. —

A mai divatvilágnak az volna a fontosabb része, hogy megmondani, ki hogyan szerelje fel magát, a mikor nyári utjára megy, mert hiszen ennek a kérdésnek elérkezett immár a legvégös határéje. És a hogy elszámlálom magamban, hogy az utra ez is kell, amaz is nélkülözhetetlen: felve gondolk arra, a minék az ellenkezőjéről már hiába akarnánk meggyőzni a férjeket és apákat, hogy akármilyen szerények vagyunk is, mindenképp fényűzősnek tartanak már bennünket.

Egy kiváló asszony, a bluzi mondta a minap egy nyilvános gyűlésen a mai társadalmi tönk egyik főtényezőnek. Amyira igazra van ezzel a a mondásával, hogy rettegve kell magunkba tennünk és közös megegyezéssel azon tanakodnunk, hogyan változtassunk a mostani, csakugyan nagyon fényűző divatn.

A legtöbb asszonynak terhére van ez a fényűzés: az egyiknek az egyéni ízele irtózik tőle, a másiknak az erszenyét terhel meg jobban, semmint szabadna. Néhányan — kevesen — nem nézik a divatot és haladnak a maguk utján s úgy öltözködnek, a hogy azt az ízelek, vagy az erszenyők megengedik. Am a legtöbb nő nem magd, hanem a többieket nézi: meg van győződve róla, hogy vesztit az értékeiből, ha nem tart lépet X-nevel, vagy Y-nevel s a divat megmarad fényűzőnek. Gond asszonyság pedig titkon keag és nagy léptekkel közeledik szürke fátályával, mely elföd mindent, a mi derü s visáltság.

Megértjük azt is, a ki azt mondja, hogy a társadalmi állás kötelezi némi külsőrege. Ha emegy valamerre ilyenkor a nyáriidőben, úgy kell felszerelné uti keszletét, hogy minden alkalomra meg legyen az a ruhája, a melyre multhatlanul szükségre van. Hat ebben igazra van. De még ebben is nagy a fokozat.

Az a hölgy, a ki ilyen gondok bánatának, nézze meg a Divat Újság-ot, ennek különösen a július 1. számát. Mennyi mindenféle díszesnek látszó ruha van benne és aránylag milyen esekely eszközökkel lehet megcsinálni. Itt van például egy nagyon elegáns, tengerpartra való ruha a legdivatosabb szabás kabattal. Kell hozzá: 5 fel m. hosszú egyszerű santangselvén a szoknyához, ugyanannyi kokás selyem a kabáthoz: 3 m. h., 15 cm. sz. csipke a szabónak és kezelőnek.

Azzal is ervelek a hölgyeink, hogy a ruhának nem is az anyaga drága, hanem a munkadíj, mert a jobb, kevesebb szabók már jóformán azt se tudják, mennyi munkaját kerjenek. Hat ebben is sok igazságra van, melynek kapcsán rántalhatunk az ebből származó nagy igazságtalanságra és ez az, hogy a férfiakat tartják csak alkalmasnak egy jó ruha elkészítésére. Pedig akármilyen jó is az a szabó, az ilyen habkönyvesü ruha elkészítéséhez nincs meg sem a könnyü keze, se az ízele.

Ennél sokkal egyszerűbb annak a hölgynek a felszerelése, a ki csak utazik anélkül, hogy hosszabb időt töltené egy helyen. Az utazó ruháján kívül visz még egy csinásabb szoknyát magával és egy-két díszesebb bluzt, meg szabót és kézelőt. Így még a legelőkölőbb szálloda table d'hôte-ján is megjelenehet és a ki átutazóban van, amúgy se sokat tördök a másék esleges fényűzésével.

A Divat Újság mai száma nagyon sok utra és furdözésre alkalmas ruhát, bluzt és kalapot mutat képen és leírásban és most is, mint mindig, az az irányadó a tanácsában, hogyan lehesen a legszebb is, lehetőleg szerény eszközök árán megszerezni.

— **Divat Újság** minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olesó: negyedévre postán való sétküldéssel, két korona 20 fillér. Előfizetési legezserűben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Újság kiadóhivatala Budapestben, VIII., Rókk Szilárd-utca 4. sz. házában van.

Apró hirdetés.

Könyvtár órák. A muraszombati gazdákör könyvtára nyitva van naponta délelőtt 11—12 óráig a titkári hivatalban. — A Dunántúli Közművelődési Egylet könyvtára pedig szerdán delután 1—2 óráig al a közönség rendelkezésére az állami óvodában.

Egy borprés igen jó karban eladó Árvai Henriknél Muraszombat.

UJDONSÁG!

Kombinált, csinos kivitelű és olcsó **jegyzék-könyvek**

Kapható: **Balkányi Ernő** papirkereskedésben Muraszombat.

1062/1908. számhoz.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter ur rendeletére a Mura folyó korongi és bar-kócz-wautscheni szakaszán az 1908. évben végrehajtandó szabályozási munkákhoz szükséges:

2848¹/₂ m³ terméskő

szállítására nézve 1908. évi július hó 18-ik napján délelőtt 10 órakor az alulirt m. kir. folyammérnöki hivatal helyiségében nyilvános zárt ajánlati versenyárgyalás fog tartatni.

Az ajánlati feltételeknek megfelelően az eszkézi m. kir. folyammérnöki hivatalnál megszerezhető ajánlati iven kiállítandó és felszerelendő ajánlatok a jelzett napon reggeli 9¹/₂ óráig ugyanott nyújtandók be.

A végrehajtandó munkák helyzetrajza, a kötendő szerződés és az annak kiegészítő részét képező általános és részletes feltételek, valamint az ajánlati feltételek az eszkézi m. kir. folyammérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Eszék, 1908. június hó 21-én.

Magy. kir. folyammérnöki hivatal.

Kiadó egy két szobás lakás mellékhelyiségekkel együtt. Bővebbet özv. Hartmann Frigyesné órási üzletében Muraszombat.

Hólyag papír

befőzéshez, finom minőségű jutányos áron kapható:

Balkányi Ernő papirkereskedésben Muraszombat és Alsólendva.

Egy jó házból való fiu tanonc-nak felvétetik Tomka György vas- és fűszer kereskedésében Alsó-Lendván.

A muraszombati kir. járásbírósg vezetőjétől.
1908. El. 85.

Árlejtési hirdetmény.

A muraszombati kir. járásbírósg hivatali, úgy a fogházi helyiségeinek 1909. évi fűtésre szükséges tüzfű szállításiának biztosítására az 52.859/1889. I. M. sz. rendelet 12-15. §§-ai alapján ezennel nyilvános pályázatot hirdet, melynek határmájául

1908. évi augusztus hó 5-ik napjának

délelőtti 9 óráját a kir. járásbírósg vezetőjének hivatalos helyiségebe I. emeleti tüzűzi.

1. A kir. járásbírósg 1909. évi fa szükséglete 75⁵/₅, a fogház helyisége pedig 22⁵/₅ köbméterben állapítván meg, mely erdei méter öl és bükkfában érte, mint ilyen keményi tüzfű mennyiségben lesz szállítandó a vállalkozó által.

2. Fent kitétt 75⁵/₅ és 22⁵/₅ köbméter tüzfűnek fele, 49 köbméter 1908. évi december hó 15-ig, a másik fele, 49 köbméter pedig 1909. évi szeptember hó 1-ig szállítandó kifogástalan minőségben vállalkozó által a muraszombati kir. járásbírósg udvarára.

3. Ezen tüzfű szállításra a netáni ajánlat 1908. évi augusztus hó 4-ik napjának délelőtti 11 óráig adható be a kir. járásbírósg vezetőjénél, vagy posta útján küldhető be ugyanoda.

4. Bónatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének megfelelő 5% készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban 1908. évi augusztus hó 4-ik napjának délelőtti 11 óráig a kir. járásbírósg vezetőjénél teendő le, esetleg postai után küldhető be.

5. Beadandó ajánlatban ajánlat tevő megjelölni köteles, hogy a fent jelzett mennyiségű és minőségű fát minő árban fogja szállítani.

6. Az ajánlat el vagy el nem fogadásáról ajánlattevő ajánlatának felsőbb helyen történt jóváhagyása után külön fog értesítést nyerni.

Az árlejtésre vonatkozó részletes feltételek a kir. járásbírósg vezetőjénél a hivatalos órák alatt tudhatók meg.

Muraszombat, 1908. évi július 30.

Saáry József,
kir. járásbíró.

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult háziész, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közszenvnel, oszonal és meghűléseknél, bedörz-
sőslekepen használva.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt bevitelüskor óvatnak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és üvegszáván minden gyógyszerárban kapható.—
Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
0.2 liter gyogy. zer. ára az „Arany orcszlánhoz“,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Hirdetések a kiadóhivatalba küldendők.

Ki szép akar lenni ^{használon} ^{Mintsek felj.}
Aranka-Crémét.

Egy tégely ára 1 korona, nagyobb rózsua színben 2 korona, Aranka szappan 70 fillér, Aranka moszó víz 1 korona, Aranka hólgyopor 1 korona, nagy 2 korona.

Kinek öszül a haja ^{használon} ^{Aranka huj.}
ifjótól 1 üveg utasítással 2 korona

Ki gyönyörű szőke haját akar

használon Aranka hajszkóitól 1 üveg 1 kor, nagy 2 kor
Kapható: Muraszombatban Böles Béla gyógyszerárban
egy a készítőnél **Mintsek Géza** vegyészeti labora-
toriumában
Kecskemét.

6 korona értékű rendelésnél ingyen csomagolás és szállítás.

! Nékülözhetetlen utmutató !

Körjegyzői, ügyvédi, járásbírósgai és magán hivataloknak, községi biraknak, vendéglősök és magánosoknak nélkülözhetetlen utmutató

Muraszombatjárás községeinek **névjegyzéke**

Ára

10 fillér

Kapható: **Balkányi Ernő** könyv- és papirkereskedésében Muraszombat.

Előfizetések a kiadóhivatalba küldendők.

Eladó birtok.

Vaslakon, kitünő déli fekvésű bíró szőlő és termő erőben levő gyümölcsös eladó.

Ájanlatokat elfogad Sinkovich Dénes Vaskorpádon, u. p. Felsőlendva.

Asztalosoknak

vagy magánosoknak butor szállításra igen alkalmas erős csomagoló papír. Kilója 12 fillér. 5 kilónál kevesebb nem lesz eladva.
Kapható: Balkányi Ernő papirkereskedésében Muraszombat.

Muraszombat és Vidéke

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ára:

Égész évre 6 kor, félévre 3 kor.

Hirdetés és nyílttér a lap kiadóhivatal címére küldendők be.

Benzinmotorok

A M. Kir. Államvasutak Gépgyáranak Vezérügynöksége,
BUDAPEST V., Váci-körút 32.

gőzlokomobilok, utimozdonyok, gőzcséplőgépek, aratógépek, „losonczy drill“ vetőgépek, resiczai acélékek, teljes malomberendezések, stb., stb.

Kívánatra szivesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

Nyomatott Balkányi Ernő gyorsajtóján, Muraszombatban.